

PASVALIETIS

LIETUVOS ATGIMIMO DEMOKRATINĖS JĖGOS REMIĄS LAIKRAŠTIS

Nr. 8 (12). 1991 m. balandžio 30 d.

Lyg kažkoks nesusipratimas įvyko Aukščiausiosios Tarybos sesijos metu, kai G. Ilgūnas pasirėmė Sąjūdžio rinkimine programa. Deputatas priminė, kad ekonominėje šios programos dalyje apie nuosavybės grąžinimą nekalbama, tik teigiama, jog bus siekiama "įteisinti visas nuosavybės formas ir sudaryti joms vienodas sąlygas". Mūsų rinkėjai, kalbėjo deputatas, balsavo už šią programą. Tad ar turime juridinę ir moralinę teisę prisiimti turbūt lemtingiausią mūsų gyvenimui įstatymą, nežinodami rinkėjų nuomonės?

Praėjo tik vieneri metai, ir vienas buvusiųjų Sąjūdžio lyderių A. Juozaitis rašo:

"Šiandien jau galima matyti, kad naujas VALDŽIOS APARATAS su savais "aparatačiais" vėl gyvuoja. Dieve, kaip neilgai truko pertrauka.

...Ir "aparatačiai" neatlėgs, kol visi laikraščiai nesupanašės kaip du vandens lašai su garsiuoju archaisku Valstybės laikraščiu. Nemanykite, kad tai juokingas žaidimas - jis jau virto žūtbutiniausia kova už vienvaldystę, už dominavimą, už privilegijas. Šiame kelyje yra ir aukų".

Prisiminkime, kaip karštai buvo propaguojama savivalda (o apie administracinį Lietuvos persikirstymą Sąjūdžio rinkimine programoje net neužsiminta). Bet ne visai sėkmingai susiklostė rinkimai į savivaldybes ir po kiek laiko atsiranda Sąjūdžio Seimo Tarybos kreipimasis į Aukščiausiąją Tarybą ir Vyriausybę: "Ilgalaikis šio įstatymo (vietos savivaldos - aut.) galiojimas gali būti pragaištingas valstybės vidaus politikai, ekonomikai ir kultūrai.

Lietuvos Sąjūdžio Taryba įsitikinusi, kad Lietuvos Respublikos Parlamentas ir Vyriausybė turėtų kiek galima greičiau koreguoti esamą (o ateityje paskelbti naują) vietos savivaldos įstatymą, kuris garantuotų darnesnį nepriklausomos, teisinės ir

APIE TRUMPA ATMINTĮ

demokratinės valstybės atkūrimą.

Be to, greta pakeisto vietos savivaldos įstatymo turėtų būti ruošiamas Lietuvos Respublikos administracinis persikirstymas ir paskelbti nauji vietos savivaldos organų rinkimai".

Ar tik neteks paskirti į rajonus vietininkus, kad šie ir garantuotų "darnesnį nepriklausomos, teisinės ir demokratinės valstybės atkūrimą"? Norinčių, neabejoju, atsiras.

Gražiai skambėjo Sąjūdžio rinkimine programoje pažadas "panaikinti cenzūrą, valstybinį ir partinį monopolį masinės informacijos priemonėms". Apie valstybinį laikraštį, valstybinę popieriaus skirstymo komisiją, nepriklausomos Lietuvos priklausomą radiją bei televiziją nutylėsiu. Įdomi detalė:

"Pasibaigus susitikimui su ministru pirmininku, kalbėjomės su ELTOS direktoriumi R. Barysu. Jis prisiminė, kad ministras pirmininkas G. Vagnorius jam sakęs būtent taip: "Niekio asmeniškai prieš Jus ar Jūsų pavaduotojus neturiu ir prieš V. Putelį, kurį žadama paskirti ELTOS direktoriumi". Kai R. Barysas paprašė motyvuoti atleidimo priežastis, ministras pirmininkas atsakė: "TEN Jūsų darbu nepatenkinti".

"Lietuvos rytas"

Anksčiau net premjerams TEN buvo CĖKA, o kas dabar TEN. Jeigu partinis monopolis sėkmingai panaikintas?

Ryžtingai panaikinti buvo žadama daug ką. Pavyzdžiui:

"Turi būti ryžtingai panaikinta Lietuvos teritorijoje esančių įmonių, ūkių, ūkinių organizacijų tiesioginė priklausomybė valstybinei administracijai, taip pat panaikinta privalomų valstybinių

laukia: fotoateljė, pirtis, mechaninės dirbtuvės, skalbykla, oranžerija, viešbutis, šiltnamis. Joniškėliečiai taip pat nebus nuskrastiai - jie galės įsigyti: žemės ūkio mokyklos kompleksinį priėmimo punktą, paviljoną, pirtį,

užsakymų sistema".

Įdomu, kaip ši rinkiminė programos teiginį sekasi įgyvendinti? Ogi štai taip:

"Mūsų specialistai tyrinėja situaciją, stebi, kaip realizuojama produkcija. Jei ūkiai neparduoda valstybei, o veža ten, kur jiems patogiau, teks bausti. Valstybinės užduotys - ne produkcijos atėmimas. Būtina turėti valstybines užduotis".

Žemės ūkio ministras R. Survila "Maskvai ir Leningradui Lietuva tiekia tik ketvirtadalį sutarto kiekio - kasdien po 672 tonas. Ministras R. Survila atrodė gailiai, susirinkime su savivaldybių vadovais pasakodamas, kaip jis "bėgiojo Maskvos koridoriais" ir tikino maskvietiškus viršininkus, kad "visa tai" ne iš piktos valios.

Premjeras G. Vagnorius neslepia savo susierzinimo ir rūstumo. Jo manymu, tai tikrų tikriausias sabotžas. Viename Vyriausybės posėdyje prēmjeras pagrasino: "Sužinosiu, kas tai organizuoja. Ir jei Velikonis, jo kolūkis bus paleistas" (!) O Saugumo departamentui paliepė išsiaiškinti, kodėl "masiškai nutrauktas supirkimas".

"Vilniaus laikraštis"

Praėjo metai - pusantrų ir net Ignalinos AE jau nebaisi. Sąjūdžio rinkimine programoje buvo rašoma: "Reikia papildomai ištirti Ignalinos AE būklę ir, jeigu būtina, užkonservuoti veikiančius reaktorius".

Vicepremjeras Z. Vaišvila dabar gi teigia, kad: "dėl Ignalinos AE III bloko seniai diskutuojama: gal geriau trečias negu pirmas ir t. t. TSRS šia statyba yra suinteresuota. Artimiausiu metu turime svarstyti šiuos reikalus detalčiau".

Kai po viso šito išgirsti Pirmininko samprotavimus, kad žmonės klaidinami, kai jiems sakoma, girdi, jie tokie patys kaip ir visi kiti, o MES ne tokie - ypatingi - susimąstai. Gal iš tikrųjų ne tokie. Ne kiekvienas sugebėtų TOKIUS salto išdarinėti!

V. RIMŠA

malūną. Rekomenduojame nežiopsoti ir kitų miestelių bei kaimų gyventojams, nes privatizuojami praktiškai visi paviljonai ir kompleksiniai priėmimo punktai.

"Pasvaliečio" inf.

BE KOMENTARŲ

FERMERYSTĖS VIRŠUNĖ

Ūkininko Leskausko žemė tręšiama iš lėktuvo.

KODĖL?

Tik 4 rajonuose (tame tarpe ir Pasvalio) dar neįsikūrė buvusiųjų žemės savininkų sąjungos skyriai.

SENSACINGAS

ATRADIMAS

Pasirodo, kad "judėdami" pinigai, kaip kokie mikrobai, dauginasi, ir todėl VISI žaidimo "Super Bank" dalyviai nepralošia - net gauna po keliasdešimt tūkstančių.

SAVARANKIŠKUMAS

Mažiau už Pasvalio rajoną dotacijų iš valstybės biudžeto (virš 3 mln. rublių) gauna tik Panevėžio rajonas - 0 rublių.

KEISTI KAIMYNAI

Estijoje ir Latvijoje gegužės 1-oji paskelbta nedarbo diena.

LAIKMEČIO DVASIA

Rajoninė Sąjūdžio konferencija šįkart įvyko ne kultūros namų, bet Tarybų rūmų salėje.

BE KOMPROMISŲ

"Kovo 8-osios" kolūkis dabar vadinasi Valakėlių kolūkiu, nors buvo keletas nedrąsių pasiūlymų tik šiek tiek pakoreguoti pavadinime skaičių.

PASTABUMAS

Apsilankęs SSSR amerikietis kelionės pabaigoje paklausė - kodėl dar čia nėra Nežinomojo girtuoklio kapo?

NEGEROS MINTYS

Ką veikia dabar įvairūs sociologai, jeigu jau tiek laiko neskelbiami jokių apklausų duomenys?

KAPITALIZMO GRIMASOS

Pasvalio miesto stadione buvusį šūkį: "Būk stipri ir dora, Lietuva!" pakeitė reklama "A. Pauros įmonė "Apynys".

Prasideda!

Jau sudarytas pirmas rajone privatizuojamų valstybinių įmonių sąrašas. Į jį pakliuvo buitinių paslaugų įmonės ir komunalinių įmonių kombinato padaliniai. Pasvalio mieste laimingų savininkų

LIETUVOS ATEITIES FORUMO ATEITIS

Pokalbis su filosofu Arvydu JUOZAIČIU.

Lietuvos Ateities forumas, gimęs Mokslo akademijoje, tą šeštadienį iš inteligentų "diskusijų klubo" virto politine organizacija. Kokį politinį svorį šis sambūris gali turėti Lietuvoje?

- Organizacijos ateitis priklausys nuo dviejų veiksnių: idėjų, kurias Forumas propaguos, ir žmonių, kurie palaikys tas idėjas ir įsijungs į politinę kovą. Mano nuomone, Forumo idėjos yra geros - jos orientuotos į nuosaikiosios politikos įgyvendinimą: nekonfrontaciniai santykiai su Maskva, nedeklaratyvi veikla su Vakarais, kompromisai Lietuvos viduje. Kaip supratau, Ateities forumas mano, kad tik susitarus Lietuvos viduje, galima pradėti tartis ir siekti kompromisų su Rytai ir Vakarais. Šia prasme ten susibūrę žmonės išliejo gerus pamatus savo veiklai. Aš propagavau idėją, kad Forumo Taryba būtų koalicinė, mat galvoju, kad LAF turėtų tapti koalicinės opozicijos formavimosi pradžia. Kuri nors viena partija Lietuvoje negali būti opozicija.

- Jau seniai neteko matyti tokio plataus asmenybių ir atstovaujamo

politinių pažiūrų spektro: Brazausko, Prunskienės, Laurinkaus, Petkevičiaus. Salėje mačiau ir KPSS atstovų. Net V. Ivanovą, tiesa, jis dalyvavo kaip "žurnalistas"...

- Negalima sakyti, kad visi sėdėję salėje dalyvavo kuriant naują politinę organizaciją. Man taip pat nepatiko V. Ivanovo kaimynystė. Tačiau tokie veikėjai neturėjo įtakos konferencijai. O kol kas Lietuvoje laimėjo mistinė politika. "Ūkinė" Lietuvos Nepriklausomybės politika šiuo metu yra pralaimėjusi. Į Forumą atėjo žmonės, kurie supranta, kad Nepriklausomybės negalima pasiekti deklaracijomis ir nelanksčia diplomatija. LAF buria įvairiausių pažiūrų politikus, tarp kurių artimiausiu laiku prasidės konkurencija. Už įtaką opozicijai yra kovojama taip pat, kaip ir už valdžią. Todėl negalima teigti, kad pasižiūrėję į koalicinės tarybos narius, prisiminę pasisakiusius tribūnoje, matėme stabilų LAF paveikslą. Ir tikrosios Ateities forumo pozicijos klausimas spręsis artimiausiu metu. Ar jo politika bus radikali, ar nuosaiki. Ar didžiausią

įtaką turės K. Prunskienė su ekonomistais, ar politikai.

- Kai kurių kalbėtojų pranešimuose pasigirdo ir tam tikros nostalgios gaidelės. Buvo prisiminta, kad 1988 m. panašiai susikūrė ir Sąjūdis. Ar šie palyginimai prasmingi?

- Labai didelė klaida, priminus Sąjūdį, buvo ta, jog negalėjome atsispirti subjektyviems faktoriams. Tada nepavyko iš karto nustatyti Seimo Tarybos pirmininko rotacijos, sukurti bent kiek gyvesnės Sąjūdžio struktūros. Ir tas bestruktūriškumas praktiškai atvedė iki autoritarinės politikos. Šios klaidos gali pasikartoti, tačiau patirtis privers viską vertinti blaiviau. Nemanau, kad LAF greitai susidurs su "vadovavimo" klausimu. Kita vertus, kelių asmenybių dalyvavimas koalicinėje taryboje gali sukelti tam tikrų problemų. Tikėkimės, kad jas pavyks išspręsti be didelių vidinių konfliktų. Nes Forumo dalyviai yra suinteresuoti išsaugoti organizacijos autoritetą. Man patiko, kad daugelis pasisakiusių yra racionalaus požiūrio į politiką atstovai ir šalininkai. Kaip pavyzdį paminėčiau tai, kad susibūrimo dalyviai pasipriešino naujų Seimo rinkimų idėjai, kurią

iškėlė Žemdirbių sąjungos atstovas Albinas Albertynas. Tai rodo, kad opozicija valdžios klausimo šiandien nelaiko pačiu svarbiausiu. Ji dar per silpna. Pagaliau - labai gerai, kad po vasario 9-osios plebiscito Nepriklausomybės klausimas yra pakankamai subrendęs. Nebus įmanoma kalbėti, kad Daukanto gatvėje buvo susirinkę Nepriklausomybės prieštai.

- Ar galima prognozuoti, koks bus dabartinės valdžios požiūris į naują susikūrusią organizaciją?

- Reikia suprasti, kad šiandien opozicija - rytoj valdžia. Taip yra normalioje visuomenėje. Iš kitos pusės, opozicija niekada negimsta, valdžiai paprašius. Ji niekada neuždegs žalios šviesos: "Imkite ir formuokitės". Tuo pačiu esu priverstas pakartoti, kad po vasario 9-osios plebiscito opozicija įgauna visiškai kitokią esmę. Ypač dabar, kai valdžia dar nežino, kaip pasiremti apklausos rezultatais - savaime išskyla opozicijos klausimas. Opozicija galima laikyti konstruktyvia, nauja politine linija už Nepriklausomybę. O valdžios reakciją netrukus pamatysime "Lietuvos aide", išgirsime per televiziją ir spaudos konferencijas. Ir nemanau, kad ši reakcija bus labai palanki.

"Mažoji Lietuva"

(Tęsinys)

Muziejus mus nustebino eksponatų gausumu (nekalbant apie jų istorinę vertę) bei slegiančia tyla. Greitai ji tapo nepakenčiama, todėl, nors ir pašnibždomis, bet stengėmės kuo daugiau kalbėti. Praeidamas pro vieną iš salės prižiūrėtojų, V. Uljanovas pasidomėjo:

- Ar visada čia būna taip tuščia? Nejaugi žmonėms neįdomu?

- Brežnevo laikais durys neužsidarydavo, - gana nenoriai ėmė aiškinti neįsimeinamo veido, apvytusi moteris. - Lankėsi daugiausiai grupėmis, ekskursijos, turistai iš įvairiausių vietų. O dabar žmonėms kur kas labiau rūpi, ką galima rasti parduotuvėje, taip pat kainos, todėl muziejai užmirštami.

Apsipratę su tyla, vaikštinėjome toliau. Mudu vis nuskubėdavome į priekį, užmiršdami savo bendrakeleivį. Atrodė, kad kiekvienas daiktas jam kelia susidomėjimą, kažką primena, todėl jis ilgai ir įdėmiai apžiūrėdavo daugelį eksponatų (žiūr. D. Ulkės nuotrauką).

V. Uljanovui pereinant į kitą salę, prisigretinau prie jo ir pasidomėjau:

- Vladimirai Iljičiau, kaip vertinate paminklus ir įvairiausius memorialus? Ar turi išlikti paminklai kitaminčiams?

PRIE KREMLIAUS SIENŲ

(Žilvinas GRYTĖ, foto D. ULKĖS)

- Jokiu būdu ne! Aš visada raginau nuversti visą tą šlamštą ir pastatyti Maskvoje bei kituose Tarybų Rusijos miestuose paminklus Marksui, Engelsui, Maratui, Robespjerui, Paryžiaus Komunos didvyriams. Vien tik aštuonioliktaisiais metais mano pasiūlymu buvo Maskvoje nugriauti paminklai Aleksandriui II Kremliuje, Aleksandriui III prie Kristaus Išganytojo cerkvės, generolui Skobelevui... O didžiojo kunigaikščio Sergejaus Aleksandrovičiaus paminklą nuverčiau štai šitomis rankomis!

- Pats!? Asmeniškai?

- Taip, taip. Prisimenu - iki demonstracijos dar buvo laiko, Kremliaus komendantas Malkovas aiškino, kad vis nėra kam nuversti, tai aš su Sverdlovu, Avanesovu, Smidovičiumi ir kitais draugais iš Sovnarkomo "ji" išgelbėjau nuo "rūpesčių". Ne tik nuvertėm, bet ir nutempėm į sąvartyną. Taigi aš pasisakau už tokių paminklų griovimą.

- Bet Vakarų Europoje, kitose civilizuose stovi įvairaus laikmečio paminklai, ir niekas neketina jų versti.

- Vakarų Europoje, - kiek pyktelėjęs, pamokomu tonu atrėžė mano pašnekovas, - nėra kam

versti. Negi tai gali padaryti susi...socialdemokratai? Tik bolševikai veikia nedvejodami ir ryžtingai!

- Bet dabar jau pasitaiko atvejų, kai nugriaunami V. Lenino, kitų revoliucionierių paminklai.

- Taip? Chm... Tai, žinoma, negerai. Tačiau šitie vyrai nors ir galvoja priešingai, bet jų mąstymo lygis panašus į mūsų. Įdomu

būtų susipažinti su tokiais smarkuoliais. Tikiu, surastume bendrą kalbą.

Buvo pietų metas, kai išėjome iš muziejaus. Skrandžiai priminė, kad šlovinga praeitimi ilgai sotūs nebūsime, todėl pradėjome ieškoti valgyklos. Vargu, ar kam įdomu žinoti, ką valgėme, kiek mokėjome, koks asortimentas. (Valgykloje - kavinėje "Mečta" nostalgikiškai prisiminiau "Darbe" aprašytą mūsų "Lėvenį" ir pagalvojau: "Išpaikinti

(Nukelta į 4 psl.)

NUOŽMI MASKVOS IR BERLYNO DEGTINIŲ KOVA

Maskviškiai degtinės eksportuotojai kelia procesą "Gorbačiovui"

Sovietų firma "Vineksport" ruošiasi iškelti procesą "Gorbačiovui" - Berlyne gaminamai degtinei, pavadintai Sovietų prezidento pavarde.

Maskva tvirtina, kad berlyniečių mėginimai įpiršti pirkėjams neva tikrą rusišką degtinę yra pigus reklaminis triukas. Girdi, originalios bulvių arba grūdų degtinės monopolis priklausęs "Vineksportui" - ši firma parduoda 3,1 milijono dekalitrų skaidraus ugnies vandens iš 3,4 milijono dekalitrų, kasmet iškeliaujančių į pasaulį iš Sovietų Sąjungos.

Jau du dešimtmečius sėkmingai darbuodamasi pasaulinėje stipriųjų gėrimų rinkoje, "Vineksport" firma vyriškai gina savo pozicijas už barų stalių ir vartotojų šaldytuvuose. 1982 m. jai, pavyzdžiui, pavyko laimėti procesą, kad būtų nuimti carų simboliai nuo žymios "Smirnovo" degtinės etikečių.

O dabar atėjo eilė "Gorbačiovo" degtinei. Šiuo metu ji yra viena iš penkių geriausiai perkamų rūšių. Sovietų firma

teigia, kad toks jos populiarumas neteisėtas, nes ją prieš savo valią reklamuoja SSSR prezidentas. "Izvestijose" neseniai buvo rašoma, kad "Vineksport" labai kruopščiai ruošiasi procesui - siekiama konkurentą sumalti į dulkes. Tuo tarpu Berlyno degtindarių firma teigia, kad jos produkcija pradėta gaminti Peterburge 1880 m., o jos krikštatevis buvęs caro generolas L. Gorbačiovas, kuris su bendradarbiais 1919 m. pabėgęs į Berlyną ir ten toliau varęs savo amatą. Tačiau Maskva iš tų tvirtinimų tik šypsosi. "Vineksport" direktoriaus pavaduotojas A. Smirnovas pareiškė, kad archyvuose duomenų apie L. Gorbačiovo degtinę nerasta.

Tiesa, sovietų menedžeris prisipažįsta, kad sykj jau ragavęs konkurentų gaminio, ir jis nebuvęs visai niekam tikęs. Tačiau rūsioje rinkos ekonomikos arenoje asmeninės simpatijos nieko nereiškia. Kova dėl degtinės rinkos nesiliauja.

Ekspresas "Rytai-Vakarai"

Tu girele, tu žalioji...

L. Grubinsko nuotr.

LDDP kronika

LDDP rajono Tarybos pirmininkas J. Budrevičius šį mėnesį susitiko ir apie dabartį kalbėjosi su Daujėnų, Jurgėnų kolūkių bei Naradavos sodininkystės valstybinio ūkio mechanizatoriais, Vaškų, Namišių, Kiemėnų kolūkių kolūkiečiais.

Įvyko Žilpamūšio ir Pajiešmenės partinių klubų steigiamieji susirinkimai. Numatytos veiklos perspektyvos.

Pasvalio miesto "Šviesos" partinis klubas aptarė švietimo reformavimo klausimus, o Girsūdų partinis klubas analizavo žemės ūkio reformos perspektyvas.

Kaune įvykusiame LDDP respublikinės tarybos partinės veiklos koordinavimo komisijos posėdyje dalyvavo ir kalbėjo rajono Tarybos pirmininkas šios komisijos narys J. Budrevičius.

Apibendrinti LDDP teritorinių organizacijų pasiūlymai Respublikinei Tarybai dėl partinės veiklos tobulinimo, jos nušvietimo spaudoje.

Plaukdamas iš Vankuverio į Japoniją, laivo denyje susipažinau su mažučiu raukšlėtu žmogučiu; vardo jo neišgirdau ir net dabar nežinau, tai buvo "baltasis" ar kinietis, o gal dar kokios nors rasės atstovas - kalbėjomės su juo vieną kartą ir dar naktį.

- Keistas dalykas politika, gerbiamas pone, - pasakė jis man, - Atkreipkite dėmesį: prie nieko žmonės taip neprisirėšę, kaip prie savo politinių pažiūrų. Vardan savo idealų jie kariauja ir įvykdo revoliucijas; dėl politikos pasiryžę numirti ar bent pasmerkti mirti kitus. Politika priverčia ištisas nacijas ir partijas nacijų viduje nekęsti vieniems kitų. Mylėk savo artimą, bet gerai trinktelk jam, jeigu jis ir priešiškos partijos. Žmonės žudė už tikėjimą, kol tikėjimas buvo politika; pamėginkite klausimą, su kuria ranka nusiimti skrybėlę, paversti politiniu ir susitikę žmonės puls kandžioti vieni kitiems nosis. Todėl aš ir tvirtinu, kad niekas neturi tokios reikšmės, kaip politiniai idealai.

- Tikriausiai, - sutikau aš, - galima suprasti ir taip. - Dar kartą prašau atkreipti dėmesį, - tęsė senis. - Atidžiau pasižiūrėkite, kuo tiki toks

KARELAS ČAPEKAS

Politika

"politinis" žmogus, ir aptiksite, kad tai arba jo materialiniai interesai, arba visokie nusenę lozungai, nesuprantami žodžiai, garsios frazės, prietarai, o kartais ir aiškiausias melas. Niekas nepaverčia žmonių tokiais paviršutiniškais ar aklais, kaip jų politiniai įsitikinimai. Žymiai atidžiau, negu politinį idealą, išsirenka kaklaraištį; daug įdėmiau apžiūri, ar sausas cigaras, negu patikrina politinių dogmų pagrįstumą prieš tapdami jų fanatiškais pasekėjais. Jūs tikriausiai norite pasakyti, kad aš perdedu?

- Aš mačiau daug šalių, - pastebečiau. - Jeigu ir perdedate, tai tik truputį.

- Sutinku, - žmogus tęsė. - Bet politikos paradoksas būtent tame, kad joje ranka rankon su pašėlusiu fanatizmu eina ir intelektualinis tingumas: žmonės su įniršiu kovoja už programą, prie kurios pritapo

atsitiktinai ir be jokios išankstinės kritikos. Ar negalėtume paaiškinti šio fenomeno?

- Galbūt tai todėl, - pasakiau aš, - kad mes gyvename, kaip čia išsireiškus, pereinamoje epochoje.

- Žmonija visada gyveno ir gyvens pereinamoje epochoje, - ramiai atkirto pašnekovas. - Man atrodo, čia kita priežastis. Politika dažniausiai "maitinasi" tuo, kad organizuoja ir nukreipia visa tai, kas yra blogo žmoguje: egoizmą, inertiškumą, nemokėjimą sugyventi, polinkį neapykantą, pyktį ir pavydą, abejingumą, potraukį naudoti prievartą, nepakantumą. Todėl nors ir daug pasiekė žmonija, bet politika pasiliko primityvi ir grubi. Ji niekada nepakils iki savo epochos lygio. Paklauskite, - netikėtai pasiūlė pašnekovas, - jeigu nors kartą būtų politikoje pabandyta pasiremti tuo, kas mumyse yra proto: draugiškumu, mandagumu, tarpusavio suinteresuotumu, pasiryžimu aukotis, tada... tada...

- ...politika būtų civilizacijos priešakyje, - baigiau jo mintį.

- Visiškai teisingai, - sutiko senis. - O svarbiausia, kad tada politika prarastų savo patrauklumą reginių trokštančios visuomenės akyse.

PRIE KREMLIAUS SIENŲ

(Atkelta iš 2 psl.)

esame, išlepe, nepatriotiški, užtat ir rašinėjame negalvodami arba Maskvoje nepabuvoję"). Tačiau kelis mūsų pokalbio epizodus, stovint eilėje ar srebiant ukrainietiškus barščius, verta prisiminti.

- Vladimirai Iljičiau, - mandagiai prabilo Dainius ir nelabai mandagiai užbaigė, - dabar daug šnekama, kad apgaudinėjote Konstantinovną su kitomis moterimis.

- Ką tu norite pasakyti, mano jaunasis drauge? - nė visai draugišku balsu pasiteiravo V. Uljanovas.

- Na, kad ir tie ryšiai su Inesa Armand. Kaip paaiškinti, kad, įrengiant pirmuosius du šimtus "Suktukų", pats davėte nurodymą pas ją namie įvesti vieną iš šių specialių telefonų aparatų?

- Vien tu, kad man nesvetimi kultūros klausimai, o draugė Inesa...

- Bet juk būdamas emigracijoje nei karto nesilankėte Luvre, o čia staiga toks dėmesys kultūrai, - neatlyžo Dainius.

- Inesa Armand ir Luvro muziejus - nepalyginami dalykai!

- O ar tiesa, kad spalio įvykių išvakarėse gyvenote pas trisdešimt ketverių metų našlę Fofanovą? - pasitaisęs ant peties fotoaparata, Dainius toliau tęsė tardymą.

- Tiesa. Ir nieko čia nebuvo blogo. Mane juk persekiojo... Gi revoliucija buvo jau prieangyje.

- Tai kodėl tą lemiamą naktį Nadežda Konstantinovna Krupskaja nerado jūsų namuose, o Smolnyje pasirodėte tik paryčiais? Ir ar tiesa, kad slapyvardį Leninas pasirinkote ne dėl Lenos upės, o dėl Jelenos Stasovos, kurią Stalinas yra pavadinęs jūsų žmona?

- Na, jaunuoli, stebiuosi, kaip pačiam gali ateiti į galvą tokie nekultūringi ir nevyriški klausimai.

Patylėjom. Pradėjome valgyti. Visų trijų nuotaika pastebimai pablogėjo. Matyt, ne veltui Dainius dalyvavo dviejuose Laisvės Lygos

mitinguose. Ten galima išmokti daug ko, tik ne kultūros.

- O jūs, drauge žurnaliste, nesate apie mane šmeižikiškų kalbų girdėjęs? - V. Uljanovas gana nedraugišku žvilgsniu įsistebeilijo mano pusėn. - Jeigu taip, tai nesivaržykite, klauskite.

Ryžausi. Labai jau knietėjo išgirsti atsakymą.

- Vis dažniau pasigirsta balsų, kad už bolševikų nugarų stovėjo vokiečių žvalgyba. Štai tardytojas V. Burcevas nustatė, kad 1915 metais jūs specialiai atvažiavote iš Ciuricho į Berną. Ten užmezgėte glaudžius ryšius su Vokietijos generaliniu štabu ir, gaudamas iš jo pinigų bei instrukcijas, organizavote plačią antinacionalinę kovą su Rusija.

- Burcevas kitaip ir negalėjo nustatyti, nes vykdė Laikinosios vyriausybės užsakymą sukompromituoti mane, taip pat visą bolševikų partiją.

- O kaip paaiškinti A. Kerensko prisiminimus, kad septynioliktaisiais vokiečių štabas Vilniuje leido rusų kalba bolševikinius laikraščius ir juos platino fronte? Puolimo metu, maždaug liepos 2-4 dienomis, laikraštyje "Tovarišč" buvo pranešami tarsi jau įvykę tokie faktai apie bolševikų veiksmus Petrograde, kurie faktiškai įvyko vėliau. Sunkiai suvokiama, ar ne?

- Nei kiek! Kaip negalima tikėti Burcevu, taip dar labiau negalima tikėti susikompromitavusios ir greitą savo galą jaučiančios vyriausybės vadovu. Mes tada buvome rimta opozicinė jėga, o opozicijos bijo kiekvienas įsibrovęs valdžios sukčius...

- Bet yra ir generolo E. Liudendorfo prisiminimai, - mėginau prieštarauti toliau. - Juose Vokietijos ginkluotųjų pajėgų vadas rašo: "Mūsų vyriausybė, siųsdama į Rusiją Leniną, kartu prisiėmė didžiulę atsakomybę. Ši Lenino kelionė buvo pateisinama kariniu požiūriu; reikėjo, kad Rusija būtų nugalėta..."

- Na, ir "rimtą" liudininką

atradote. Jis juk tiesiai niekur nekalba apie tai, kad buvau Vokietijos agentu. Šiuos žodžius galima suprasti kaip tik nori. Vakarų valstybių atstovai dar ne tokius gandus prieš mane inspiruodavo.

- Vladimirai Iljičiau, aš nekalbėsiu apie "Novoje vremia" atspausdintą straipsnį "Vokietija mūsų užnugaryje", bet ir maskviškis laikraštis "Russkoje slovo" rašė apie užplombuotą diplomatinį vagoną ir dvidešimt aštuonis bolševikus, ramiausiai vykstančius per kariaujančią Vokietiją į Rusiją.

- O kas tas "Russkoje slovo"? Kadetų laikraštis, ne "Pravda"! Įsidėmėkite - bolševikų politiniai priešininkai organizavo antibolševikinę kampaniją, skirtą diskredituoti mane ir sugrįžusius su manimi revoliucionierius. Kadetai irgi aktyviai dalyvavo šioje nešvarioje veikloje.

- O kaip paaiškinti surastą Berlyno banke V. Uljanovo pakvitavimą, rašytą vokiečių kalba, bylojantį apie gautus penkis tūkstančius markių prieš pat išvykstant Rusijon? Nustatyta, kad nei bolševikai, nei giminės, nei vokiečių socialdemokratai pinigų į šį banką nepavedė...

- Tai vokiečių spectarnybų provokacija!

- O tas vokiečių pulkininkas, ne vieną kartą lankęsis pas jus prieš išvykstant į Tėvynę? Apie ką dvi valandas kalbėjotės su juo "Vassen" kavinėje vasario keturioliktą dieną? Beje, ir tarp palydinčiųjų Rusijon buvo šis pulkininkas, bet jau civiliais rūbais.

- Šmeižtas ir niekas daugiau! O su šmeižikais nediskutuojama - šmeižtas paprasčiausiai atmeta mas!

Pavalgę pasukome link Maniežo aikštės. Mūsų ausis pasiekė neaiškūs garsai. Atrodė, kad vos už kelių namų ošia jūra. V. Uljanovas susiorientavo greičiausiai.

- Netoliese susirinko daugybė žmonių. Nejaugi mitingas?! Jo akys sublizgėjo, ir jis pats pažvalėjo, pasitempė.

(Pabaiga kitame numeryje)

RAJONO TARYBOS DEPUTATUI

GERB. J. BUDREVIČIUI

Sutinkamai su Lietuvos Respublikos vyriausybės 1991 m. vasario 26 d. potvarkiu Nr. 75p, 1991 m. kovo 18 dienos potvarkiu Nr. 139p ir autocentro parduotuvės 1991 m. kovo 18 dienos raštu Nr. 15/559, šiais metais Pasvalio rajonui avansu buvo skirta 12 lengvųjų automašinių ir viena autopriekaba. Vykdamas Respublikos vyriausybės pavedimą, lengvuosius automobilius paskirstyti įpareigota rajono valdyba savo posėdyje savaitės laikotarpyje. Rajono laikraštyje "Darbas" apie lengvųjų automobilių paskirstymą bus paskelbta tada, kada bus gauti galutiniai metiniai fondai (post faktum? - red.).

1991 metais lengvuosius automobilius gavo šie darbo kolektyvai.

1. Kiemėnų kolūkis
2. Meškalauckio kolūkis
3. Saločių kolūkis
4. Mikoliškio paukštinkystės valstybinis ūkis
5. Rajono valdyba
6. Sūrių gamykla
7. Gulbinėnų kolūkis
8. Joniškėlio žemės ūkio mokykla
9. Rajono statybos organizacija
10. Valstybinė melioracijos įmonė

11. "Kovo 8-osios" kolūkis
 12. "Draugystės" kolūkis
- Autopriekaba - Komunalinių įmonių kombinatui.

V. LALAS

Rajono valdytojas

SPAUSDINAME ĮVAIRIAS NUOMONES, NEBŪTINAI SUTAMPANČIAS SU REDAKCIJOS NUOSTATOMIS.

Redaktorius

V. Rimša

Piniginiai reikalai

Šių metų pirmojo ketvirčio pabaigai daugiausia pinigų savo einamojoje sąskaitoje tu-

rėjo "Mūšos" kolūkis - 1 milijoną 308 tūkstančius rublių. Mažiausiai Žadeikonai - tik 57 tūkstančius rublių. Ilgalaikės paskolos stipriausiai

"slegia" Gulbinėnų ir Pušaloto kolūkius (virš 800 tūkst. rublių).

"Pasvaliečio" inf.

Leidėjas: laikraščio taryba. Ofsetinė spauda 0,5 spaudos lanko. Tiražas 2000 egz.

Rinko ir spausdino "Varsos" spaustuvė, 235319 Panevėžys, Beržų 52.

Redakcijos adresas: 235250 Pasvalys, Vilniaus g. 5, telef. 5-13-75.

SL - 654

Nr. kaina 30 kap. Užsakymo Nr. 1994